UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

iure cadit à iure ſuo abſque eo, quòd aliter citetur,
uel requiratur, & ſic abſque alia declaratione, ut de-
clarat Bal.in c.quæ in eccleſiarum.col.11. de conſtit.
& ita uoluit glo.communiter approbata in d.l.fin.ut
59 per Antonium de Butr. in conſi. 22. † multo magis
ergo hoc eſt dicendũ, quando emphyteota nõ ut em
phyteota, ſed ut plenus dominus rẽ, ſeu partẽ rei em-
phyteoticæ vendidit, & ſic animo ipſi eccleſiæ totali-
ter præiudicandi, ut uidetur probare text.in d.l.fin.&
Alex.in l.ſi domus. in fi. in penultima columna, dicit
Baldũ in l.uſusfructus.ff.ſol.matr. & in c.1.§.donare.
quali.ol.feu.alie.pot.voluiſſe, quòd emphyteota aiie
nando rem ſimpliciter, ut ſuã, & ſic animo præiudi-
cãdi in totum domino, ſiue eccleſiæ propter delictũ
iure ſuo priuatur: pro quo facit, quia ſic alienando di
citur tunc re locata malè uti, & tribuit emptori cauſã
cõtra eccleſiã præſcribendi, & ideò merito debet à iu
re ſuo expelli, auth.qui rem.C.de ſacroſanct. eccle.&
faciunt not.per Matheſil.& Bal.in l.ædem.col.1. C.lo
60 ca.& per eundem Bal.in d.l.ſi domus. Et † in dubio rẽ
ſimpliciter vendendo cenſetur rem emphyteoticã in
totum, & pleno iure uendidiſſe animo in totũ ipſi do
mino, & eccleſiæ præiudicandi, non aũt cenſetur vo-
luiſſe ſolũ vendere ius, quod is in re habet, ut tenent
cõiter doctores, veluti refert Alex. in d. l. ſi domus.in
fi.in prin.2.col.& Sal.in d.l.fi.col.3.C.de iure emphy-
teo.& in l.1.in fin.C.de contrahen. empt. niſi dixiſſet
ſe, ut emphyteotam uendere, ut per Salicetum ibi.
61 ¶ An † autẽ rem pro parte tantum alienãdo cadat ſo
lum ab illa parte, an uerò à tota emphyteoſi, Alex.in
conſ.99.lib.5.in fi.uidetur uelle, ꝙ ſolum pro illa par-
te cadat, ut uoluit Raph.Cum.in l.quidã in iure. §.do
nationem.ff.de donatio.per plura, quę Alex. & Cum.
ibi allegant: quod ſaltẽ uerum eſſet in conceſſione fa
cta ab eccleſia, ut no.Bal.in c.1.in §.ſi uerò.qualit.feu.
olim alien.pot.& benè facit id, quod habetur in c.tuã.
de pœnis.& probatur ex not.per Bal. in d.l. ędem.co-
lumna ultima.in uerſi.ſed quid.& faciunt not.per ip-
ſum Baldum.in c.1.§. callidis. ibiq́ue glo. de prohib.
feu.alien.per Federicum: ſed aduertas, quòd Alexan.
Cuma.Bal.& glo. in locis proximè allegatis loquun-
tur quando quis partem rei emphyteoticæ, ſeu feuda
lis, ut emphyteota, ſeu ut uaſallus uendidit, nõ ſerua-
ta forma iuris, & ſic irrequiſito domino, ſeu eccleſia,
iuxta d.l.fin.& d.c.potuit. At caſus noſter eſt, quando
emphyteota rem, ſeu rei partem uendidit non ut em
phyteoticam, ſed ut ſuam propriam pleno iure, & ſic
animo ipſi eccleſiæ, & domino in totum præiudican
di, & tunc uidetur, quòd in totum ipſo iure à tota re
cadat, ut uidetur uelle Alex. in d. l. ſi domus. in fin.in
penultima columna. cuius rationes optimè faciunt,
& hoc inferunt, & ita uidetur uoluiſſe Bald.in d.§.cal
lidis.limitando ea, quæ prius attenta diſpoſitione, &
opinione canoniſtarum dixerat: & quòd emphyteo-
ta alienando partẽ rei ut ſuã, & ſic animo in totũ ec-
cleſiæ præiudicandi, re ipſa totaliter priuetur, uoluit
Bal.in c.1.§. aut libellario. col.1. quibus modis feud.
amitt.in c.1.col.2. de uaſal. qui contra conſtit. Loth.
per Ioannẽ Andream in c.2.extra de feu.& in d.§. cal
lidis.& in c.1.in 2.col.de alie.feu.per Ioannẽ Fabrum
Inſtit.de leg.§.ſi uerò quis partem.& eſt bonus textus
in d.l.quidã in iure.§.donationẽ.ubi Bar.notat.& quã
uis Io.And.in d.c.2.& Bal.in locis præallegatis, maxi
mè in d.§. callidis.uideantur uelle, ꝙ de æquitate ca-
nonica ſolũ ab illa parte cadat, tamen loquũtur in ca-
ſu, quando ut emphyteota uendidiſſet, ut ſupra dixi.
Ergo ſtabit concluſio, qđ uendendo etiã partẽ rei tm̃
ut ſuam, & ſic cum totali eccleſiæ præiudicio, in totũ
emphyteoſi priuatur. ¶ Adde ultimo loco unum, ꝙ
62 † ex quo finita fuit emphyteoſis propter li
dentiũ finitam, & ſic res ipſo iure ad eccleſi
uerſa, ut ſupra ſæpius dictũ eſt, emphyteo
des ſui propter melioramenta in ipſa re fa
ſunt rei retentione uti, ſed debent ab ipſo
ab eccleſia melioramẽta petere, ut uoluit
Bar.in l.colonus.ff.unde vi. Nec obſtat id, q
tur in c.1. ibiq́ue Abb. & alii extra de reſti
integrũ. & in l.penultima.ff.locati.quia i
cedunt in ſimplici colono, & non in emp
hæc quoad præſentẽ conſultationem dic
Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Emphyteoſi finita ob lineam deficientem, eccleſia d*
tes tantũ primi conductoris renouare tenetur, ſ
2 *Et ſecundum alios agnatos quoque collaterales pro*
3 *Et ſecundum aliquos agnatos proximiores, ſiue coll*
ue deſcendentes, ita demum, ſi hęredes ultimi em
rint, adeò quòd ſi extranei eſſent hæredes inſtitu
ferentur.
4 *Concordantur opiniones prædictæ, & num.8.ubi ple*
Et an in hoc differẽtia ſit inter emphyteoſim priuati
ſim eccleſię, num.6.
5 *In renouatione emphyteoſis agnatis proximiorib. fi*
nitã ſemp eſt cõſiderãda natura, et qualitas prim
7 *Iura ciuilia generaliter loquentia, & in æquitate f*
in eccleſijs locum habent.
8 *Emphyteoſis eccleſiæ conceſſa pro ſe, filijs, et nepot*
& deſcendentibus uſque in tertiam generation
neam deficientem, ſi ſuperſint alij deſcendentes
ris, illi, quamuis non ſint hæredes, collateralibus
di, his uerò non extantibus proximiores coll
etiam nõ hæredes admittuntur, & extranei
in caſu renouari non debent.
9 *Secus, ſi conceſſa ſit pro filijs, & deſcendentibus*
tunc non admittuntur, niſi illi, qui ſint hæredes.
10 *Et hoc in caſu etiam hæredes extranei non admitt*
11 *Emphyteoſis priuati eſt ad extraneos hæredes tra*
ta ob lineã deficiẽtẽ ij, qui ſint ultimi emphyteo
tranei, agnatis etiam proximioribus non hæredi
12 *Proximitas reſpectu cuius ſit attendenda, an primi*
ultimi decedẽtis, quãdo proximiores ad aliquam
ſunt admittendi.
13 *In conceſſione emphyteoſis eccleſiaſticę ſi adiectum ſi*
uerbis, quòd ſi finita fuerit eius tertia generatio,
bati concedenti pro Abbatia retinere, uel pro libit
tis alteri concedere, pactum iſtud quomodo ſit inte
14 *Cõceſſionem eſſe fruſtratoriam magis eſt tollerandum*
alteri præiudicium iniuſtè inferatur.
15 *Verba aliàs liberã uoluntatẽ importantia arbitriũ bo*
ficant quãdo illis uerba arbitriũ boni uiri denota
16 *Verbum licet eſt ſignificatiuum arbitrij boni uiri, &*
iure regulatę, & ad æquitatem refertur.
17 *Verbum licentia debet intelligi de uoluntate non*
regulata.
18 *Pactum factum in terminis, in quibus ius diſponit, deb*
terminis iuris communis intelligi.
19 *Pactum inter eccleſiam, & emphyteotam, quòd em*
ſit rem, cui uoluerit, uendere, debet intelligi de co
ſiæ dominę, & cum eius licentia.

EPITOME.

Emphyteoſis eccleſiaſtica conceſſa pro ſe
nepotibus, finita ob defectum generation
agnato proximiori renouari, etiam ſi ultim
tis hæres non fuerit.

Et ſtante pacto, quòd ſi finita fuerit terti
tio, tunc liceat Abbati concedenti pro Ab
tinere, uel pro libito uoluntatis ſuæ alter
dere, non intelligitur, quòd poſſit, cui uel
dere, ſed, quòd pro libito uoluntatis ſuę pro

retineat,uel cōcedat alteri,videlicet cui de iure emphy teoſis,finita linea,eſſet concedenda.

CONSILIVM CIII.

VVLGARIS eſt qō inter antiquos,& moder
nos in conſilijs,& lecturis ſæpiſſimè uario
modo agitata, an finita emphyteoſi ob de
ficientē lineam:, eccleſia domina deſcen-
dētes primi conductoris tātū renouare , ac refirmare
teneatur,an ēt illius collaterales proximiores, an ue-
rò eos,qui ultimi defuncti,ſeu primi conductoris hæ
redes fuerint†Bar.in l. 1. §.permittitur. poſt gl. ibi. ff.
de aqua quot.& æſti.deſcēdētes tm̄ primi cōductoris
refirmandos ac renouandos eſſe putauit,ne illis iniu
ria fieri diceretur,ob quā ſaltē de iure canonico,quo
licitum eſt ēt ab extraiudicialibus appellare. c.cōcer
tationi.de appella.in 6. & c.cū ſit.extra de appell. poſ
ſet appellari,ſeu prouocari , & in hanc ſnīam incidit
idē Bar.in l.1.in fi.uer. ff. de priuil.credi.dum ſe remi
it ad dicta per eum in d.§. permittitur : & licet ibi de
cognatis loquatur,tamen non infertur , ueluti quidā
fortè putauere,ꝙ de collateralibus per fœminam cō
iunctis intellexerit , ſed dici pōt ibi ēt intellexiſſe de
deſcēdētibus,ex quo remiſit ſe ad dicta per ipſum in
d.§.permittitur.ubi loquitur de deſcēdētibus, cū de-
ſcendentes,& aſcēdētes quoq; per maſculum cogna
ti propriè ſint,nam eſt nomen generale,ut legitur in
l.1.l.non facilè.& l.iureconſultus.in prin. & in §. 1.ff.
de gradibus.Nec valet īductio Decij maximè in cōſi.
131.de tex.ī d.§.permittitur.quia Bar. id,quod ibi de
emphyteoſi loquitur,non aſſumpſit ex illo tex.ſed ex
eo quod inquit glo. in ſimili de feudo, ꝙ mortuo ua-
ſallo facilè pōt feudum à domino hæres maſculus im
petrare,ut in c.1.§.omnes filij.ſi de feu.fuer. contē.in
ter dominum,& agna.& in c. 1.quo tempo.mil. nam
Bar.putat idē eſſe dicendum in emphyteoſi finita,ut
deſcendentes illam petere poſſint,& quamuis gl.lo-
quens de feudo dicat hæredē maſculum,non tamen
uoluit de quolibet hęrede intelligere,ſiue ſit ſangui-
ne quomodocunq; cōiunctus,ſiue ſit extraneus , ſed
de hęrede maſculo,cuius appellatione ī materia feu
dali filius,& deſcēdēs maſculus continetur.c.1.§.ſed
diuerſum.de alien.feu.c.1.§.profectò.de lege Corra-
di.gl.in l.ex facto.§.fi.ff. ad trebell. & de filiis,& ſic de
deſcēdētibus ītellexit ēt Bar. ī l.ſi mihi,& titio.col.ul
ti.ff.de uerb.obli.& facit ratio,quia huiuſmodi reno-
uatio,ſeu refirmatio fieri dicitur ex quadam præſum
pta mēte primi conductoris,& regulatur,ac interpre
tatur ſecundum naturam primæ conceſſionis, ut in-
quit Bar.in d.l.ſi mihi,& titio. in ult.col. & iō à mēte
primi conductoris regulari dēt, qui ueriſimiliter cē-
ſetur potius ſuis poſteris,& deſcēdētibus , quā extra-
neis prouidere uoluiſſe.argum.l.cum auus.ff.de cōd.
& demon.l.cum acutiſſimi.C.de fideicō.& l.genera-
liter.§.cum aūt.C. de inſtit. & ſubſtitu. ſub cond.fac.
& hæc Bar.ſnīa crebro recepta eſt, ueluti atteſtantur
Doct.quos Dec.allegat in conſi.131.& ipſe idē ibi, &
2 in conſi.78.affirmauit. ¶ Sed † ꝙ ēt collaterales hoc
beneficio gaudeāt,ſequuti fuere Ioan.de Imo.in ſuo
conſi.incip.Thomas , ſeu Petrus de Pannolini, aliàs
quidam Tonius,& Alex.in d.l.ſi mihi, & titio.col.pe
nul.qui cum Ioan.de Imol.pertranſire uidetur , & in
conſi.10.col.ulti.lib.3.in conſi.80.lib.1.& in cōſi. 93.
lib.2.neq; ab hoc receſſiſſe uidetur Pet.de Ancha. in
cōſi.133.qui in ſecūdo dubio cōtrariū ſentiēs poſtea
admittit agnatos fore admittēdos,ſi hæredes fuerint
eādē opinionē ſequitur Præpoſi.Mediola.in c.vnico
col.antep.& pen.quēad.feud.ad fil.ptin. & optimè ꝓ-
batille tex.exceptis duobus caſibus, ī qbus dominus
poteſt filiæ defuncti gratiam facere:& Roma.in cōſi.
22.in fi.uoluit proximiores agnatos eſſe renouādos,
& non remotiores,nam ex quo agnati ad hoc vocati
cenſentur,& ſic ſub nomine plurium perſonarum,&
graduum collectiuo,intelliguntur uocati ſucceſſiuè
& ſecundum gradus prærogatiuam. arg.l.cum ita.§.
in fideicommiſſo.& l.peto.§.fratre.ff.de leg.2.l. fi. C.
de uerb.ſign.ueluti etiam refert,ac ſequitur,do.Præ-
poſ.ī d.c.1.in 3.& ī pen.col.hoc idē uoluit Rom. in l.
prætor.§.fi.de noui.ope.nuncia.& in l.2.in prin. ff.ſo
lut.mat.Bal.in c.in pręſentia.col.4.extra de proba.in
fin.Franc.de Curte in conſi.47.ſuper controuerſia,&
hanc ſnīam,ꝙ agnati ēt admittantur Doct.magis cō
muniter ſūt ſequuti,ueluti atteſtatur d. Præpoſ.mul-
tos allegans.in d.c.unico.in 3.col.cū ſeq. & longū eſ
ſet eā tenētes referre:neq; illam negauit Bar.in locis
allegatis. quamuis exemplificando de deſcendenti-
bus loquutus fuerit in d.§.permittitur. nam in d.l. 1.
ff.de priuil.credit.generaliter loquitur.¶ Quidam ēt
3 uoluerunt, † ꝙ ita demum agnati proximiores , ſiue
deſcendentes,ſiue collaterales hoc ius petendi refir-
mationem,& renouationem habeant, ſi hæredes ul-
timi defuncti fuerint , adeò ꝙ ſi extranei eſſent hæ-
redes inſtituti , deberent agnatis pręferri , ut uoluit
Ioan.de Imol.in d.conſi.Thomas de Pannolini , quē
refert,ac ſequitur Alex.in d.l.ſi mihi,& titio.col.pen.
Dec.in d. cōſi.131.& Moder.in c.bonæ.de poſtu.præ
la.ſed contrarium uoluit ipſe Dec.in conſi.78.& Mo
der.in d.c.vnico.col.pen.quemadmo.feu. ad fil. per-
4 tin.ſequuti ſunt. Hæ † tamen duæ opiniones poſſent
cōcordari,ut aliàs dicebam , ꝙ aut emphyteoſis fuit
hæreditaria , & procedat prima opinio,ut non poſſit
niſi ad hæredes tranſire,aut fuit emphyteoſis ex pro-
uidentia conceſſa filijs , & deſcendentibus uſque ad
tertiam generationē,prout declaratur ex mēte Bal. ī
auth.ſi quas.col.1.C.de ſacroſan.eccle.& tunc proce
dat ſecunda opinio,ꝙ proximiores agnati , ēt ſi non
ſint hæredes , cæteris ēt hęredibus pręferantur , & rō
eſt ea,quæ colligiť ex uerbis Bar.ī d.l.ſi mihi, & titio.
5 col.ulti.† ꝙ in hac renouatione,& refirmatione ſem
per cōſideranda ſit natura,& qualitas primæ inueſti-
turę:quo fit , ut ſi prima fuerit hæreditaria, debeat a-
gnatis hæredibus concedi,ſi uerò nō ſit hæreditaria,
ſed ex prouidentia,debeat proximioribus ēt non hæ
redibus concedi,& faciunt ea,quæ habentur ꝑ Bar.in
l.ut iuriſiurandi.§.ſi liberi.ff. de oper.liber. ¶ Quam
6 plures† etiam,inter quos fuit Alex.in d.l.ſi mihi,& ti
tio.col.pen.dixerunt doctrinam Bar. in d.§.permitti
tur.& in d.l.1.locū habere ſolum in emphyteoſi pri-
uati,& non eccleſiæ , qm̄ Bar. & alij allegant tm̄ iura
ciuilia,quibus eccleſia nō ligatur c.eccleſia S. Mariæ ,
& c.quę in eccleſiarum.extra de conſtit.& Doct.in c.
fi.extra de ſolu.quam opinionem Doc.communiter
damnant, nam & ſi iura ciuilia expreſsè de eccleſijs
loquentia non ſint recepta tanquam ꝯtra libertatem
eccleſiæ emanata.d.c.eccleſia.S.Mariæ.c.benè quidē
7 96.diſt.tm̄† iura ciuilia generaliter loquentia, & in æ-
quitate fundata ēt in eccleſijs locū ſibi uēdicant , ut
plenè dicunt canoniſtæ in c.1.& in d.c.eccleſia S. Ma
riæ de conſti. Itē quia dicta opinio Bar.in d.§.ꝑmitti
tur.& in d.l.1.corroboratur per iura,& gloſas iuris ca
nonici,ut in c.bonę.il 2.in fi.ibiq; gl.fin.in ultim.uer.
extra de poſtu.præla.ubi Abb.& alij, & habetur in gl.
per illum tex.in c.fin.100.diſt. Rurſus Alexā. in d.l.ſi
mihi,& titio.quamuis dixerit in eccleſia,& rebus ſuis
emphyteoticis hoc iure non eſſe utendum,tamen fa
tetur Bar.ſnīam in eccleſia quoque ſeruanda eſſe, &
illum in practica ſeruari inquit,ueluti uidētur tenere
ſcrib.varijs in locis, vt atteſtatur Dec.plures allegās ī
d.cōſi.78.& 131. ¶ Sed fortè dicta ſcribētium, qui in
hoc

hoc articulo ſibi inuicē aduerſari uidētur, poſſent ita
8 ad cōcordiā reduci, †q̃ aut loquimur in emphyteoſi
eccleſiaſtica, qualis eſt illa, de qua agitur, & tunc ſi ea
fuerit conceſſa pro ſe, filiis, & nepotibus, ſeu pro ſe, &
deſcendētibus uſq; in tertiā generationē, quod in ef-
fectu idē eſt, ut ex uerbis Bal. in d.auth. ſi quas. col. 1.
colligitur, illa finita ob lineam deficientē, ſi superſint
alij deſcendentes primi conductoris, illi collaterali-
bus omnino ſunt præferendi, etiam ſi non ſint hære-
des, cū talis emphyteoſis non ſit hæreditaria, ſed ex
prouidentia. argumento d.l. cū acutiſſimi. & d.l. cum
auus. & hoc modo intelligatur id, quod uoluit Barto.
in d.§. permittitur. & in d.l. ſi mihi, & Titio. col. vlti.
cū aliis ſupra allegatis. Si uerò non extent deſcenden
tes, ſed collaterales tantū, tunc proximiores p̄ferēdi
erunt, quāuis non ſint hæredes, quia hæc qualitas hæ-
reditaria non eſt conſiderāda, qm̄ emphyteoſis fuit ex
prouidentia conceſſa pro ſe, & filiis, & nepotibus, vel
deſcendētibus ſimpliciter, qm̄ qualitas, & natura pri-
mæ conceſſionis ēt obſeruanda eſt in huiuſmodi re-
firmatione, ſeu renouatione, ut ſupra dixi ex mente
Bar. in d.l. ſi mihi, & Titio. col. vltima. & nunquā hoc
in caſu extranei etiam hæredes refirmari, ſeu renoua
ri poterunt, neque debebunt: & hic eſt caſus noſter.
9 †Aut emphyteoſis eccleſiæ fuit hæreditaria, quia pro
filiis, & deſcendentibus hæredibus conceſſa ad not. p
Alexan. in l. ſi patroni. ff. ad trebellianum. & in l. quod
dicitur. ff. de verb. oblig. poſt Imo. ac in l. etiam. ff. ſo-
luto matrim. cum ijs, quæ dixi in repetit. c. in præſen-
tia. de probat. & tunc quia ad illam non admittuntur,
niſi deſcendentes, qui ſint hæredes, p̄ferentur deſcen
dētes hæredes quibuſcunq; aliis. d.l. cum acutiſſimi.
& ſi non extent deſcendētes, p̄ferētur agnati collate-
rales ita demum, ſi ſint hæredes, quāuis ſint remotio
res, qm̄ cum emphyteoſis ſit hæreditaria, non debet
tranſire, niſi ad illos, qui ſint hæredes, quia in renouā-
do, ſeu refirmando ſeruanda eſt natura primæ cōceſ-
ſionis. argumento eorū, quæ uoluit Bart. in d.l. ſi mi-
hi. col. vlti. cum ijs, quæ ſcriben. communiter dicunt
de emphyteoſi hæreditaria uariis in locis, maximè in
proximè deductis: & †ſi ab ultimo decedēte eſſent hę
10 redes penitus extranei inſtituti, illi nullo modo reno
uandi, aut refirmandi eſſent, quia emphyteoſis eccle-
ſiæ ſecundum crebriorem, & ueriorē opinionē, quā
ego defendi in d. c. in præſentia. nunquā regulariter
loquendo eſt ad extraneos hæredes tranſitoria. §. em
phyteoſim. in auth. de non alien. aut permut. rebus.
11 †At ſi loquamur de emphyteoſi priuati, quæ ſui natu
ra eſt ad hæredes extraneos tranſitoria, ut in l. 1. ff. ſi
ager vectig. uel emphy. pet. §. adeò. Inſtitu. de loca. &
conduct. ſi ultimus emphyteota deceſſerit cōdito te-
ſtamento, uel ab inteſtato, renouādi erunt illi, qui hæ
redes fuerint uel ex teſtamēto, uel ab inteſtato, adeò
q̃ extraneus hæres inſtitutus præferendus erit etiam
proximioribus agnatis, qui hæredes nō eſſent: & hoc
modo intelligatur opinio Ioan. de Imol. in d. conſil.
Thomas de pāno lini relata ab Alex. in d.l. ſi mihi, &
Titio. col. penult. per ea, quæ uoluit Barto. in l. ut iu-
riſiurandi. §. ſi liberi. ff. de oper. libert. & in l. ex facto.
in fi. ff. ad trebellianum. & ſecundum diſtinctionem,
& concordiam prædictam poſſunt intelligi, & decla-
rari illa, quæ ſupra in uariis conſiliis ſecundū factorū
contingentiā dixi, & inferius fortaſſe dicā. ¶Ex prędi
ctis infero, q̃ cum in caſu occurrenti emphyteoſis ſit
eccleſiaſtica, & non fuerit hæreditaria, ſed conceſſa
pro ſe, filiis, & nepotibus, & ſic uſque in tertiam gene
rationē, ut declarat Bal. in d. auth. ſi quas. illa ob defe-
ctū generationis finita nō debuit refirmari, ſeu reno-
uari illis, qui ſunt ultimi decedentis hæredes, ſed attē
ta proximitate proximiori agnato, quāuis ultimi de-

cedentis hæres nō fuerit, qm̄ qualitas hæ[...]
excluſionē proximioris cenſetur impert[...]
taxat eſt conſideranda qualitas agnation[...]
mior agnatus ſit præferendus, ſicuti in [...]
Bal. & Paul. Caſt. in l. 1. C. de legit. hæred. [...]
tandū eſt, an in perſona Raphaelis adſit [...]
reditaria, propterea quia ſaltē mediatē [...]
primi cōductoris fuerit, cū huiuſmodi q[...]
ad caſum noſtrum dicatur impertinens, [...]
in illā maiorem difficultatem incidamus [...]
ciat, q̃ quis hæres primi conductoris dic[...]
ceſſe ſit, q̃ ad hoc, ut admitti poſſit, deb[...]
12 ultimi decedentis, †quod ultimū nonnu[...]
fectū ſuccedendi in emphyteoſi eccleſia[...]
legando doctrinā Bartoli in l. re coniunc[...]
tima. verſi. iuxta hoc quæro. ff. de legat. [...]
Caſtr. in conſi. 133. lib. 2. & plura alia. Ex[...]
men faciunt illa, quæ ad propoſitū ponit [...]
lo. Soci. inſignis præceptor meus in l. ſi co[...]
vltima. in 6. & vltima cōcluſione. ff. de reb[...]
demonſtrat crebriorē eſſe illā opinionē, [...]
tas reſpectu ultimi decedentis, & non reſp[...]
conductoris, ſeu primi uocati ſit inſpicie[...]
mus in diſpoſitione, ad quā proximiores [...]
tendi, & inter cætera allegata not. per Bar[...]
coniuncti. col. penultima. verſi. tertio quæ[...]
alia. Sed non expedit in præſentia ſuper ho[...]
an ultimi decedentis, an uerò primi cond[...]
res fuerit, cum nō ſimus in emphyteoſi ecc[...]
iure hæreditario deferatur, & refirmandi [...]
iure proximitatis debetur, cum ſit ex pro[...]
ſupra: quo caſu proximitas debet attendi [...]
primi conductoris, ſed ultimi deceden[...]
ita. §. in fideicommiſſo. ff. de lega. 2. Soc[...]
gnatis. col. ultima. & in conſi. 249. lib. 2. [...]
teoſi hoc uoluit Roma. in conſi. 22. in ult[...]
Sed in caſu noſtro Raphael dicitur proxim[...]
ctu ultimi decedentis, itē reſpectu primi c[...]
quā ſit Cechinus aduerſarius, ut ex arbore [...]
ergo Raphael, & non Cechinus eſt renoua[...]
refirmandus, quāuis Cechinus dicatur hær[...]
ſci ultimi decedentis, qm̄, ut ſæpe dictū fuit [...]
terminis qualitas hæreditaria eſt impertin[...]
tim cū in huiuſmodi renouatione, ſeu refir[...]
debeat attendi qualitas primę conceſſionis [...]
dū illā interpretatio ſit facienda, ut uoluit Ba[...]
l. ſi mihi, & Titio. col. vltima. ¶Sed maior[...]
Raphaelem, & ad fauorē præfati Cechini ſup[...]
ſitatio, quæ reſultat ex pacto in inſtrumento [...]
ſionis adiecto, quo conuentum fuit, q̃ ſi Tho[...]
mus conductor rē uendiderit, ſeu alienauer[...]
centia domini, aut per biennium in ſolution[...]
nū ceſſauerit, aut finita fuerit eius tertia ge[...]
tunc res cū omni ſuo melioramento libe[...]
caſibus, & in quolibet dictorū caſuum lice[...]
bati ſine licentia alicuius iudicis dictæ rei [...]
trare, & corporalem poſſeſſionē apprehēde[...]
dicta Abbatia retinere, uel pro libito ſuæ u[...]
non obſtantibus aliquibus iuribus ciuilibus [...]
cis, uel municipalibus in contrarium diſpo[...]
quibus &c. nam ad hoc, ut huiuſmodi pa[...]
ſu finitæ lineæ aliquid ultra id, quod eſt de i[...]
tur, debet intelligi, q̃ ipſi do. Abbati licu[...]
eccleſia retinere, aut, cui uoluerit conce[...]
dicto Cechino conceſſit, alioquin hoc p[...]
toriū fuiſſet, quod minimè dicendū eſt, ut [...]
ex uerbis Salice. in l. licet certis. in final. uer. C[...]
Bal. in c. 1. §. pręterea. col. 2. de capitu. Corra[...]
quis. §. quęſitū. cū gl. in fi. uerb. ff. ſi quis ca[...]
l. filiusfamilias. §. diui. in 2. lectura. col. 6. [...]

l.ſi quando.eod.tit.l.ſi quando.in princ.C.de inoffic.
teſta.& l.cum eſſent.in fi.ff.de ſerui.ruſtic.præd.cum
aliis.Huic difficultati licet alij clariſſimi aduocati re-
ſponſum optimè accõmodauerint, tamẽ,ut petẽti ſa
tisfaciã, nõnulla & ego dicã, † & primo uidetur dici
poſſe,ꝙ & ſi eccleſia in caſu lineæ finitæ ſibi ius tenu
tam ingrediẽdi, & rem pro libito uoluntatis pro ec-
cleſia retinẽdi reſeruauerit, tamẽ ex uerbis pacti non
colligitur,neq; expreſſum fuit, ꝙ Abbati rem illam,
cui uoluerit, concedere licuerit, uerba.n.pacti mihi
exhibita iſtud nõ continent,ideò in pręiudiciũ agna-
torum nõ eſt ſubintelligendũ,cum nõ ſit ueriſimile,
ꝙ eccleſia,quæ eſt auctrix,& cultrix iuſtitiæ, hoc uo-
luerit, ſeu ita cõuenerit.c.1.§.ſed diuerſum. de alien.
feudi.& dicere poſſumus id, quod habetur in.c.ad au
dientiã.& ibi glo.extra de decimis.& in l.unica.§.ſin-
autẽ ad deficiẽtis.C.de cadu.toll.l.ſi ſeruum.§.nõ di-
xit prætor.ff.de acq.hæred.& arg.l.ueteribus.cum ibi
not.ff.de pactis.cum alijs,ꝙ ſi paciſcentes hoc uoluiſ-
ſent, dixiſſent.¶Secundo & ſi in dicto pacto uerba il-
la uel pro libito uoluntatis ſuæ alteri concedere, ex-
preſſa eſſent, quę regerentur à uerbo liceat ſupra po-
ſito, tamen adhuc reſponderi poteſt, ꝙ hæc uerba pa-
cti taliter debent intelligi, ut tertio nõ comprehenſo
in inſtrumento præiudicium non inferant,arg.l.2.§.
ſi quis à principe, & in §.merito.ff.ne quid in loco
publi.d.l.1.§. permittitur.cap.dilecti.cap.ſuggeſtum.
extra de decimis. & c.quid per nouale. de uerbor. ſi-
4 gnifi.† magis enim eſt tollerandum,ut conceſſio ſit
fruſtratoria, quàm quòd alteri iniuſtè præiudicium,
ſeu iniuria inferatur.c.dilecti. & c.dudũ. extra de pri-
uileg.Item priuilegium, ſeu conceſſio,quod,aut quę
ex poſtfacto graue alterius præiudicium continere in
cipit,annullatur,ut in d.c.ſuggeſtum . ibique Abb.&
ideò inferẽdum eſt,ꝙ in caſu occurrenti pactum hu-
iuſmodi etiã uerba impropriando ſit intelligendum,
atq; interpretandum ſecũdum terminos iuris cõmu-
nis,uidelicet,ꝙ poſſit pro libito uoluntatis concede-
re illi,cui res emphyteotica de iure finita linea conce
denda erat,& ſic proximiori agnato, ut ſupra, & illa
uerba pro libito uoluntatis dicẽtur poſita reſpectiuè
ad præcedentia, aut ad facultatẽ, qua abbas uti pote-
rat rem pro eccleſia retinẽdo,quaſi uoluerint dicere,
ultra quod ſibi liceat ꝓ eccleſia retinere, licebit etiã
ſibi pro libito ſuæ uoluntatis alteri cõcedere, ſed illi,
cui aliàs de iure in caſu lineę finitæ res ↄcedẽda erat,
& conſequenter, ꝙ in concedẽdo abbas uti debuerit
arbitrio,& uoluntate à iure cõmuni regulato, ſeu re-
5 gulata,† quoniã quando uerbis aliàs liberã uolunta-
tem denotãtibus coniunguntur, ſeu adijciuntur uer-
ba importantia arbitrium boni uiri,& ſic à iure regu-
latum, quo iudex quilibet vti debet iuxta l.cõtinuus.
§.cum ita.ff.de verb.oblig.tunc uerba aliàs ſolita libe
ram uoluntatẽ importare ſignificant ratione adiun-
cti arbitrium boni uiri,& è cõtra,ut colligitur ex uer-
bis Bartoli in l.ſi ſic.ff.de legat.1.& in l.fideicommiſ-
ſa.§.ſi ſic.ff.de legat.3.Præterea ſi uerba dicti pacti di-
ligenter animaduertantur,omnia regulantur ab illis
6 uerbis liceat abbati,† quod uerbum liceat eſt ſignifi-
catiuum arbitrij boni uiri,& uoluntatis à iure regula
tę,ut ſignanter uoluit Bar.in l.alio.col.3.ff.de alimẽ.
& cibar.legat.& ait Abb.in cap.magnę,extra de uoto
in tertio notabili,ꝙ uerbum licere ad æquitatem re-
fertur, æqualitas uerò eſt iuſtitia dulcore miſericor-
7 diæ temperata,† & idem Abbas in capit.cum ad mo-
naſterium in fin.de ſtatu mona.ex mente Bart.in d.l.
alio.& in extrauagan.ad reprimendum dicit, ꝙ cum
uerbum licentia proueniat à uerbo licet,debet intel-
ligi nõ de nuda uoluntate,ſed de regulata à ratione.
At de æquitate,& iuſtitia dulcore miſericordiæ tem-
perata quando finita fuit linea, & tertia generatio,
agnati ſunt refirmandi,& renouandi ſecundũ naturã
primę conceſſionis,ut fatentur ſcribẽtes omnes poſt
Bart.in d.§.permittitur.& in d.l.1.de priuil.cred.& in
d.l.ſi mihi,& Titio.igitur hoc pactum factũ inter ec-
cleſiã,& emphyteotam debet intelligi ſecũdũ iſtam
æquitatẽ,& iuſtitiam dulcore miſericordię tempera-
tam propter illud uerbum liceat,ac etiã quia eccleſia
ſemper debet uti miſericordia, & æqtate.d.c.1.§. ſed
diuerſum.de alien.feud.c.nuper.extra de dona.inter
uir.& uxo.& c.ex tenore.§.nos igitur. de foro cõpet.
Rurſus pondero illa uerba uel pro libito uoluntatis
ſuæ,nam inferunt,ꝙ nõ pro uoluntate libera, ſed ar-
bitrio boni uiri,& de æquitate,ac exponẽda ſunt pro
uoluntate ſua licita,& æqua,nã uerbũ libet exponitur
pro licitum eſt.l.libertas.ff.de ſtatu hom.l.non diſtin
guemus.§.ex officio.ff.de arbit.illa aũt licitum eſt ta-
lem uoluntatẽ important,igitur nõ obſtãte huiuſmo
di pacto, immo ex uerbis illius eccleſia, finita linea,
ſeu tertia generatione primi conductoris, debuit al-
teri rem concedere,prout de iure æquitas, & iuſtitia
ſuadent,nõ aũt prout ſuæ liberæ uoluntati placuerit.
Et quamuis eccleſia uirtute dicti pacti rem illam pro
ſe retinere potuerit,tamẽ debet intelligi,ſecundũ qđ
declarat Abb.in d.c.bonæ il 2.de poſtul.prælat. & re-
fert Dec.in d.conſi.131.uidelicet quando eccleſia in
digeret,& in neceſſitate eſſet conſtituta.Secundo di-
co,ꝙ eccleſia re integra hoc facere potuit, ſed cũ ab
hac uia receſſerit, ſuaq́; facultate fuerit abuſa, alteri,
hoc eſt Cecchino rem concedẽdo,amplius ad uiam,
quam neglexit,& qua uti potuit, redire ſibi nõ eſt per
miſſum,argumẽto eorũ,quę uoluit Bart.in l.credito-
res.C.de pign.& not.per Bald.in authen. qui rem.C.
18 de ſacroſan. eccl.cum alijs. Præterea † pactũ factum
in terminis,in qbus ius diſponit, licet aliquid debeat
operari,ut ſupra, tamẽ debet ſemper intelligi in ter-
minis iuris cõis,ne inconueniens ſequatur,& ne con
tingat naturã conceſſionis cum alterius præiudicio
alterari.l.quęro.§.inter locatorem.ff.locati.l.qui in-
ſulam.in fi.eo.tit.l.ſi ſtipulatus.ff.de uſuris.& not.ha-
betur plenè per Alex.in conſil.106.lib.4.qui omnino
inſpiciatur,cum multa caſui noſtro inſeruientia refe
rat,quæ aliter nõ refero,& Specul. in tit.de locato.§.
19 nunc uerò aliqua.uerſ.94.† vbi ſi factum ſit pactũ in-
ter eccleſiam, & emphyteotã, ꝙ emphyteota poſſit
rem uendere,cui uoluerit,debet hoc pactum intelli-
gi,ut poſſit illud facere de conſenſu,& cum licẽtia ec
cleſiæ dominę,quod dictum refert etiam,ac ſequitur
Alex.in conſi.91.lib.3.uerſi.& licet. idem uoluit Ioã.
de Imol.in c.potuit.de loca.& Sali.in l.fi.C.locati.&
facit tex.not.in l.penul.§.uxor. in fin.uerb.ff.ſolu.ma
trimo.ibi quoniam prioris dotis cauſa in ſequentem
dotis obligationem eſſet tranſlata,ergo ſtante etiam
pacto prædicto,finita linea,erit agnatis proximis re-
firmatio,ſeu renouatio facienda,ut eſt de mente Bar.
in d.l.ſi mihi,& Titio,col.vlt.& argum.c.1.de ſucceſ.
frat. & de gradibus. & in cap.1.de duobus fratribus.
Vlterius non eſſe inſiſtendum putaui,cum tàm ex di-
ctis per alios clariſſimos conſulentes,quàm ex dictis
ſupra omnia,quę dicto Raphaeli refragari uidebantur,
reſoluta appareant. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Emphytheoſis eccleſiæ conceſſa pro ſe, filijs, & nepotibus tantum fœminas etiam deſcendentes non comprehendit, & minus matrem vltimi emphyteotæ.*

2 *In contractibus maximè emphyteoticis maſculinum non comprehendit fœmininum.*

3 *Eccleſia emphyteoſim linea finita ad ſe deuolutam non tenetur agnatis reinueſtire, ſed ſi uelit, poteſt pro ſe retinere. Declaratur tamen, num.10.*